Omgevingsfoto buitengebied Rijssen-Holten

Om het belang van de omgevingskwaliteit een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming, heeft de Commissie op 2 februari 2017 geadviseerd voor de verschillende landschapstypen:

- vanuit een visie op de omgevingskwaliteit de ambities en doelen te concretiseren voor het versterken van de landschappelijke en natuurkwaliteit en voor het realiseren van een gezonde leefomgeving en een duurzame inrichting;
- Een beschrijving op te nemen van de huidige situatie ('omgevingsfoto') en autonome ontwikkeling van de omgevingskwaliteit als gevolg van (agrarische bedrijvigheid en toerisme/recreatie);
- Via 'botsproeven' de mogelijkheden te verkennen om de ambities en doelen te realiseren door te variëren in de aard en hardheid van de randvoorwaarden die aan nieuwe ontwikkelingen worden meegegeven, en de mogelijkheden om milieugebruiksruimte te creëren;
- Een monitorings- en evaluatiesysteem op te nemen om een vinger aan de pols te houden of ambities en doelen bereikt worden en gevolgen voor de omgevingskwaliteit acceptabel blijven;

Voor de beschrijving van de huidige situatie en omgevingskwaliteit is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van openbare geodata:

- geodata provincie Overijssel
- geodata RIVM (Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland)
- Atlas voor de leefomgeving
- Klimaatmonitor
- Leefbaarometer

Omdat deze geodata periodiek worden geactualiseerd, kan de omgevingskwaliteit eenvoudig gemonitord worden.

In het navolgende worden de volgende omgevingsaspecten beschreven:

1. Landschap
2. Luchtkwaliteit
3. Geurkwaliteit
4. Externe veiligheid
5. Geluidskwaliteit
6. Groen
7. Licht en donkerte
8. Kwaliteit OV
9. Kwaliteit fiets- en wandelnetwerk
10. Kwaliteit leefomgeving (veiligheid, voorzieningen en gezondheid)
11. Kwaliteit duurzame inrichting

Landschap

Het landschap van de gemeente Rijssen-Holten is in hoofdlijnen als volgt te beschrijven. De gemeente kent grotendeels natuurgebieden en verwevingsvormen van landbouw met landschap, natuur, water, cultuurhistorie, wonen en recreatie.

De Holter- en Rijsserberg zijn sturende elementen: op de stuwwallen is veel bos aanwezig en is landbouw nagenoeg niet aanwezig. In de gebieden aan weerszijden van de stuwwallen (de flanken) is landbouw weliswaar de belangrijkste bodemgebruiker maar de opgetelde waarden van water, landschap, natuur en cultuurhistorie zijn zo hoog dat die landbouw alleen onder randvoorwaarden kan blijven functioneren. In de vlakkere gebieden aan de west- en oostzijde van de gemeente is meer ruimte voor landbouw. Landbouwontwikkelingsgebied komt voor in het zuidwestelijk deel van de gemeente. In dat gebied is een verdere ontwikkeling van intensieve veehouderij toegestaan.

In het Landschapsontwikkelingsplan is de gemeente verdeeld in 11 deelgebieden waarvoor een visie is opgesteld. De deelgebieden zijn onderscheiden doordat ze op één of meer manieren van elkaar verschillen, namelijk in ontstaansgeschiedenis, verschijningsvorm/beeld, gebruik, mate van dynamiek en gewenste ontwikkelingsrichting.

Deelgebied	**Kwaliteiten**	**Kansen / bedreigingen**
1. Espelo, Dijkermaten, Dijkerhoek	Dit deelgebied is een laag liggend, vlak gebied waar veel kwel voorkomt. De natte ondergrond wordt zichtbaar in sloten en watergangen. Er ligt een groot grondwaterbeschermingsgebied en er vindt grondwaterwinning plaats. Het gebied heeft een sterk agrarisch karakter. Langs de Soestwetering is jong ontginningslandschap aanwezig met beplantingsstroken en landbouwkavels die overwegend als grasland in gebruik zijn. De hoger gelegen delen in het gebied worden gekenmerkt door een grillig patroon waarop al vroeg bewoning is ontstaan. Dit gebied is sterker verdicht en wordt gekenmerkt als kampenlandschap. Er ligt verspreide agrarische bebouwing met groene erven, soms historisch, soms modern, en het dorp Dijkerhoek is hier gelegen.	• Versterking herkenbaarheid van landschapsbeeld (ruilverkaveling, openheid stroomgebied, Soestwetering, grondwaterbeschermingsgebied en waterwingebied) • Optimaliseren grondgebonden landbouw en ruimte bieden aan intensieve veehouderij • Beperkte groei van Dijkerhoek met aandacht voor verzachten van overgang tussen dorp en buitengebied
2. Westflank Holterberg	Dit deelgebied ligt op de westflank van de Holterberg waardoor de hoogte van oost naar west afloopt. Op hoge delen is sprake van inzijging, in de laag gelegen delen kwam vroeger kwel aan de oppervlakte. In het gebied zijn zichtlijnen op de Holterberg aanwezig. In het gebied komen de dorpen Espelo,	• Behoud en versterking van kleinschalig landschap in combinatie met behoud van grondgebonden landschap en passende vormen van recreatie • De laaggelegen delen bieden kansen voor ontwikkeling van natuur en water als het

	Helhuizen en Neerdorp voor. Verder zijn historische boerderijen en erven aanwezig, tussen glooiende akkers, bosjes en beplantingselementen. Het gebied is zeer gevarieerd en kleinschalig.	kwelsysteem wordt hersteld • Zichtbaar maken van locaties als Erve Stroek en Raalterweg
3. Holterbroek, Fliermaten, Lokerbroek	Dit deelgebied is een vlak gebied. Het bijzondere van dit gebied is de zeer rationele verkaveling met grote blokvormige kavels tussen wegen en watergangen. Langs de wegen staan overwegend moderne agrarische bedrijven. Het gebied heeft een grote mate van openheid. Het is een jonge ontginningsvlakte en wordt gerekend tot het matenlandschap. Een deel van het gebied is aangewezen als beheersgebied voor weidevogels. Het overige deel is vrijwel helemaal aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied.	• Het landschap in dit gebied staat onder druk als zoekgebied voor bedrijvigheid en intensieve vormen van landbouw
4. De Schipbeek	Dit deelgebied is een smalle strook met akkerbouw en graslanden. Het wordt gerekend tot het matenlandschap. Het gebied is aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied. Het gebied is rationeel verkaveld en open. De Schipbeek loopt langs de zuidgrens van dit deelgebied. Er is geen sprake van een afleesbaar natuurlijk beekdallandschap. Karakteristiek zijn de doodlopende wegen vanaf de Schipbeek, met aan het eind van de weggetjes een historische boerderij.	• Vergroten van de belevingswaarde, bijvoorbeeld door een natuurlijke inrichting van het beekdal • Ruimte bieden aan agrarische bedrijven
5. De Holterberg	Dit deelgebied wordt gekenmerkt als stuwwallandschap. Het beschikt over een sterk reliëf en is hoog gelegen. Het gebied bestaat voornamelijk uit aaneengesloten boscomplexen met hier en daar een heideveld. De rug vormt een waterscheiding en is belangrijk voor lager gelegen waterwingebieden. Het gebied is verder voor natuur en recreatie van grote betekenis.	• Versterken van natuurwaarden • Verbeteren en sturen van extensieve vormen van recreatie
6. Holter- en Lokerenk en Look	Dit deelgebied ligt relatief hoog. Er ligt een waterwingebied binnen dit deelgebied. In het gebied lopen verschillende functies door elkaar zoals recreatie, wonen, landbouw, water, natuur en cultuurhistorie. Opvallend onderdeel van het gebied zijn de vele cultuurhistorische waarden, zoals archeologische monumenten, oude bouwlanden of enken, holle wegen, historische beplantingen en historische erven.	• Functieverandering van agrarische bedrijven zet het karakteristieke landschap onder druk • Behoud van cultuurhistorische elementen • Behoud en versterking van het kleinschalige landschap

	De samenhang in het gebied is wat verloren gegaan onder invloed van grote recreatieve voorzieningen, minder landbouwkundige activiteit en verrommeling.	
7. Beuseberg, Zuurberg en Borkeld	Dit deelgebied bestaat uit een stuwwal en de flanken hiervan. Het is een glooiend gebied. Natuur en recreatie zijn twee belangrijke aspecten in het gebied. Het gebied wordt landschappelijk en cultuurhistorisch als waardevol beschouwd.	• Behoud en versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten en behoud van grondgebonden landbouw
8. Oostflank Holterberg	Dit deelgebied wordt gekenmerkt als matenlandschap. Het is een zandrug die parallel ligt aan de flank van de Holterberg. Op de rug ligt de Ligtenbergerweg, een historisch, agrarisch lint waar grootschalige agrarische bebouwing overheerst.	• Ontwikkelingsdruk op het gebied is hoog: door schaalvergroting in de landbouw en recreatieve druk vanuit Holterberg • Verdere verdichting van het gebied door toepassing 'rood voor rood' regeling
9. Omgeving de Leiding en Overtoom	Dit deelgebied is een jonge ontginningsvlakte. Het is een nat gebied, waarin veel kwel voorkomt en een intensief netwerk van sloten aanwezig is. Kenmerkend voor het landschap zijn verhoogd liggende wegen, zogenaamde dijkwegen, en het kenmerkende verkavelingspatroon. Het gebied is behoorlijk open waardoor er sterke zichtrelaties zijn. Er is weinig bebouwing. In delen van het gebied vindt natuurontwikkeling plaats.	• De verwachting is dat het aantal agrarische bedrijven zal afnemen en dat er schaalvergroting zal plaatsvinden • Grondgebonden (melk)veehouderij staat centraal, al dan niet in combinatie met weidevogelbeheer
10. De Rijsserberg	Deelgebied de Rijsserberg is een gebied dat onderdeel is van het stuwwallandschap. Het gebied kent veel reliëf en is hoog gelegen. Het grootste deel is bosgebied. Verspreid in het bos ilggen (recreatie)woningen. De randen van het gebied bestaan uit graslandpercelen.	• Op de Rijsserberg spelen ontwikkelingen als functiewijziging van gebouwen, verbetering van recreatieve voorzieningen, ontwikkeling van een toekomstig bedrijventerrein en natuurontwikkeling
11. De Regge	De Regge is gelegen ten noordoosten van Rijssen. In de strook liggen meerdere stedelijke voorzieningen. Het gebied wordt als kampenlandschap aangemerkt. De ruimte voor natuur en water wordt beperkt tot de directe oever van de Regge. In het gebied liggen ook enkele boerderijen aan doodlopende wegen. De gronden zijn in gebruik als grasland.	• Er wordt ruimte gemaakt voor een natuurlijker watersysteem langs de Regge en een rivierbegeleidend landschap • De Regge gaat voor een belangrijk deel schuil achter industrie en bedrijvigheid

Luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit heeft een grote invloed op de volksgezondheid. Daarom gelden er Europese richtlijnen, vertaald in Nederlandse regelgeving. Op basis hiervan zijn de luchtkwaliteitseisen gesteld. Er zijn grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, fijn stof (PM10 en PM2,5), lood, kwik, koolmonoxide en benzeen in de buitenlucht. Daarnaast zijn er richtwaarden voor arseen, cadmium, nikkel en PAK's.

Bij de vergunningverlening en bestemmingsplantoetsing spelen de grenswaarden een belangrijke rol. Voor veehouderijen toetst het bevoegd gezag normaal gesproken alleen aan de grenswaarde voor PM10 (fijn stof). Intensieve veehouderijen zijn een belangrijke bron van PM10. Fijn stof overschrijdt de grenswaarden voornamelijk in gebieden met veel intensieve veehouderijen. Dit probleem doet zich in meerdere gemeenten voor.
Sinds 1 januari 2015 is ook de grenswaarde van PM2,5 van kracht. Deze fractie van het fijn stof maakt onderdeel uit van de fractie PM10. Het toetsingskader geldt alleen voor PM10. De grenswaarden voor PM2,5 worden voor zover bekend niet overschreden nabij veehouderijen.

Het overgrote deel van de ammoniakemissie in Nederland is afkomstig van de landbouw. De landbouw draagt voor meer dan 90 procent bij aan de emissie van ammoniak in Nederland. De emissie van ammoniak in gebieden met veel intensieve veehouderij, zoals de Peel, de Gelderse Vallei en delen van de Achterhoek en Twente, zorgt voor een aanzienlijke verhoging van de stikstofdepositie in deze gebieden. Depositie van stikstof en zuur beïnvloedt de bodemkwaliteit en daarmee op termijn de grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit en kan leiden tot aantasting van de samenstelling van flora en fauna (achteruitgang biodiversiteit), de boomgroei en de vitaliteit van ecosystemen (grotere gevoeligheid voor stressfactoren als vorst en insectenplagen).

Het RIVM geeft jaarlijks op kaarten (Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland) weer hoe in Nederland de gemeten concentraties in de lucht waren van onder andere stikstofdioxide en fijn stof. Ook is aangegeven in welke mate stikstof op de bodem neerslaat. De kaarten worden gemaakt om het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) en de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) te monitoren. Met deze programma's worden onder andere de effecten getoetst van ruimtelijke plannen op de concentraties van vervuilende stoffen in de lucht.

Om de luchtkwaliteit in de bestaande situatie te beoordelen is gebruik gemaakt van de Grootschalige concentratie- en depositiekaarten 2016. Daarbij is ingezoomd op de drie relevante vervuilende stoffen: fijnstof (PM10), stikstofdioxide (NO2) en ammoniak (NH3).

Fijn stof
De luchtkwaliteit wordt in het plangebied bepaald door de achtergrondconcentratie PM10 en NO2. Het gaat om fijn stof emissies door vooral wegverkeer en landbouw. Ruimtelijk gezien wordt het grootste aandeel veroorzaakt door het wegverkeer. Het aandeel vanuit de landbouw wordt veroorzaakt door fijn stof emissie vanuit de stallen.

Vanuit de landbouw is er met name sprake van fijn stof emissies, en in veel mindere mate van NO2-emissies. Voor fijn stof gelden de volgende normen:

- Een jaargemiddelde concentratie van maximaal 40 µg/m3;
- Een daggemiddelde concentratie van 50 µg/m3, die maximaal 35 dagen per jaar mag worden overschreden.

Op onderstaande kaart is achtergrondconcentratie fijn stof PM10 van 2016 weergegeven

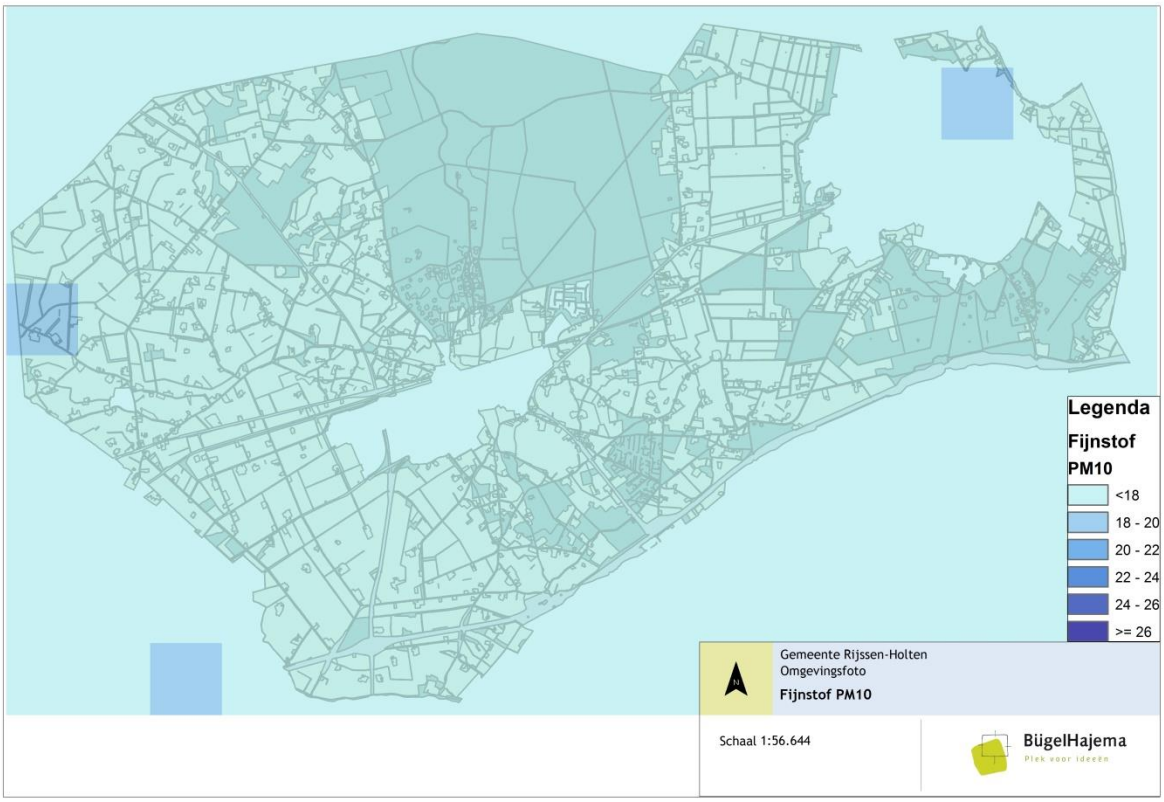

De achtergrondconcentratie ligt overal ruim onder de grenswaarde van 40 µg/m3. De World Health Organisation (WHO) houdt voor fijn stof een gezondheidskundige advieswaarde (MTR) aan van 20 µg/m3. Ook hier wordt aan voldaan.

Er zijn twee kilometerblokken met een achtergrondconcentratie van >18 µg/m3. Dit betreffen locaties met meerdere grote veehouderijen en een bedrijventerrein in de kern Rijssen.

Stikstofdioxide (NO2)
Voor stikstofdioxide gelden de volgende normen:

- Een jaargemiddelde concentratie van maximaal 40 ug/m3;
- Een uurgemiddelde concentratie van maximaal 200 ug/m3, die maximaal 18 maal per kalenderjaar mag worden overschreden

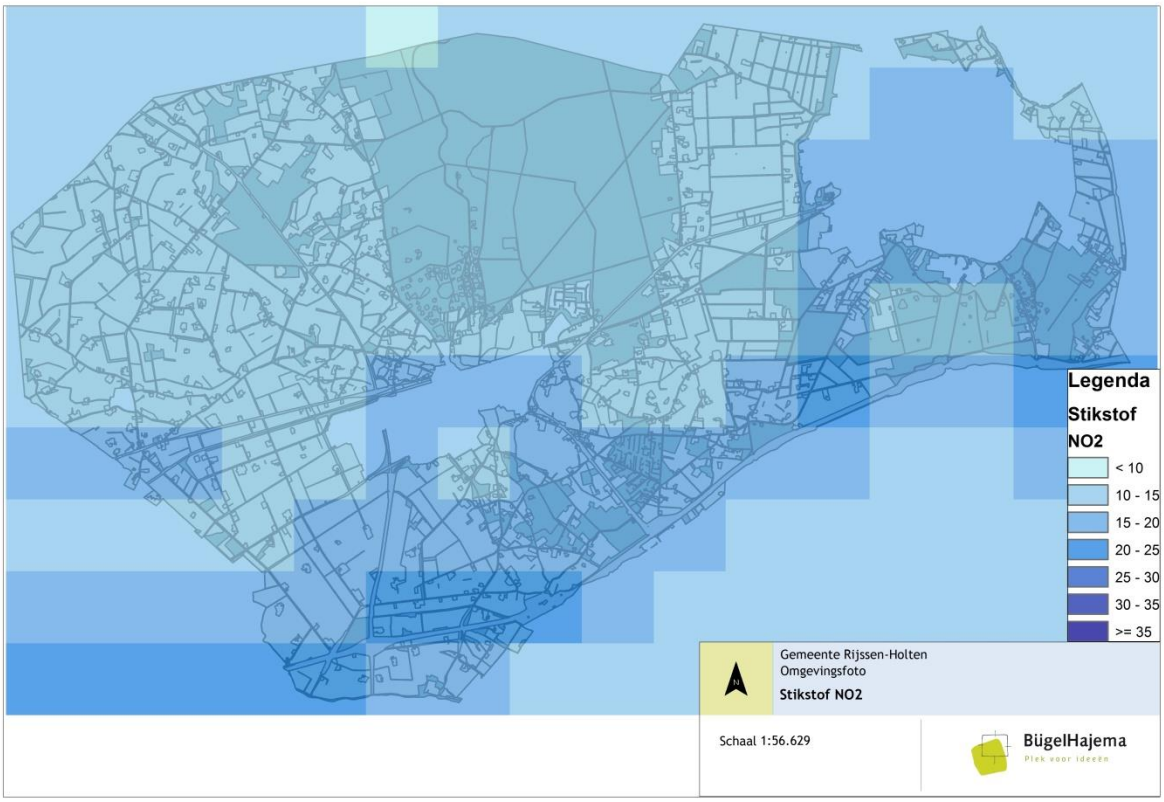

De achtergrondconcentratie ligt overal ruim onder de grenswaarde van 40 µg/m3. De hoogste waarden (tot 25 µg/m3) zijn aanwezig langs de A1; het wegverkeer levert de hoogste bijdrage aan de achtergrondconcentratie.

Ammoniak

In Nederland is ammoniak is een knelpunt voor sommige natuurgebieden. De concentratie en daardoor de depositie zijn te hoog. De jaargemiddelde concentraties van ammoniak in lucht liggen tussen 1 en 20 µg per m3. In gebieden met veel veeteelt is de concentratie hoog.

De gemiddelde waarde voor de 236 locaties van het Meetnet voor Ammoniak in Natuurgebieden bedraagt ruim 4 microgram per m3. Om te beoordelen of de milieukwaliteit voldoende voor planten of ecosystemen is, moet ook de concentratie van andere stoffen, met name stikstofoxide, meegewogen worden. Het is dus niet alleen ammoniak dat negatieve gevolgen heeft.

Wat betreft de vermesting wordt de milieukwaliteit in Nederland afgemeten aan de stikstofdepositie. Deze bedroeg in 2012 gemiddeld over Nederland ruim 1800 mol stikstof per ha. Hiervan is ruim 40% toe te schrijven aan emissies in de agrarische sector in Nederland. Vooral in gebieden met intensieve veehouderij kunnen zeer grote stikstofdeposities voorkomen. Sinds 1990 is de (gemiddelde) depositie echter wel met 40% gedaald. Niettemin behoort de stikstofdepositie in een aantal gebieden in Nederland nog steeds tot de grootste in Europa.

Voor elk type natuur is een kritische waarde voor de depositie opgesteld (Alterra-rapport 2397). In het plangebied ligt het Natura2000-gebied Sallandse Heuvelrug. In dit gebied komen de volgende habitattypen voor met de aangegeven kritische depostiewaarden.

Habitattypen:	KDW (mol/ha/jaar)
H4030 Droge heiden	1071
H6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	714
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	1214
H5130 Jeneverbesstruwelen	1071
H7110B Actieve hoogvenen (heideveentjes)	786
H3160 Zure vennen	714

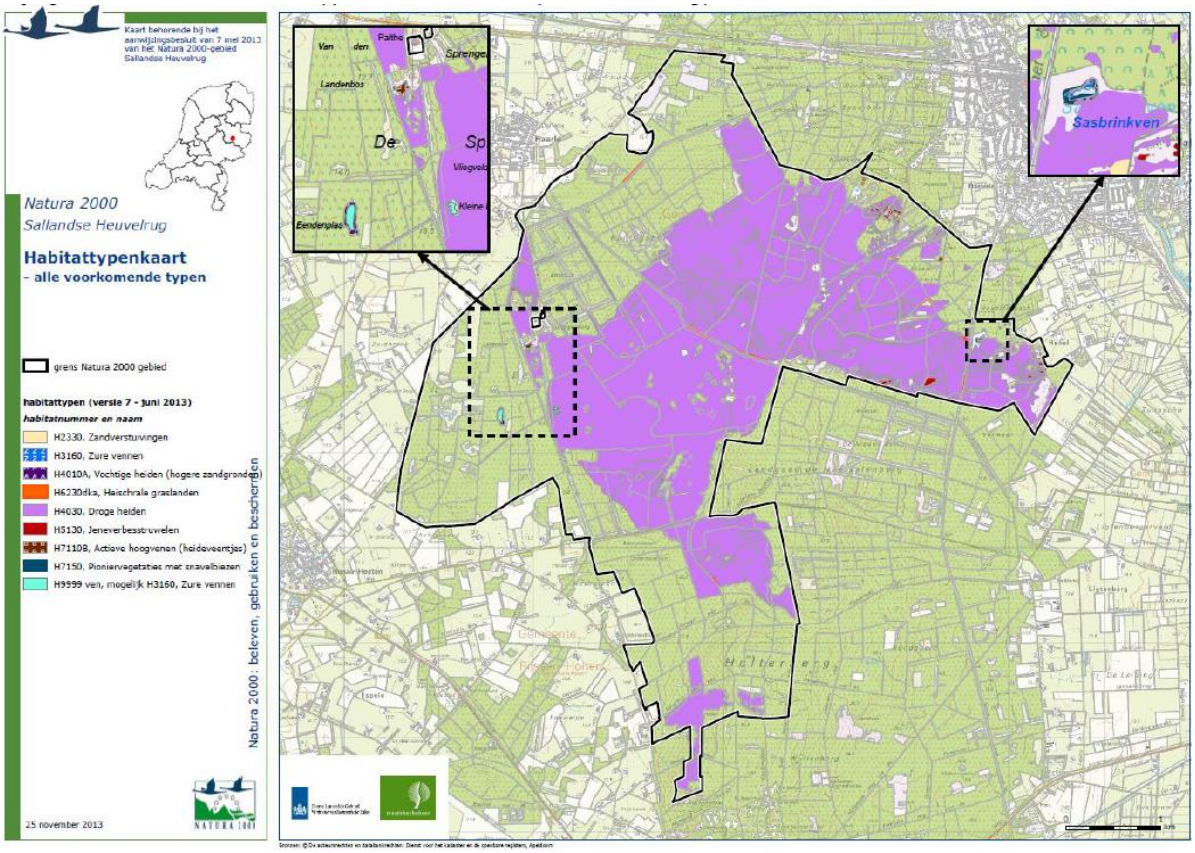

Kaart met habitattypen

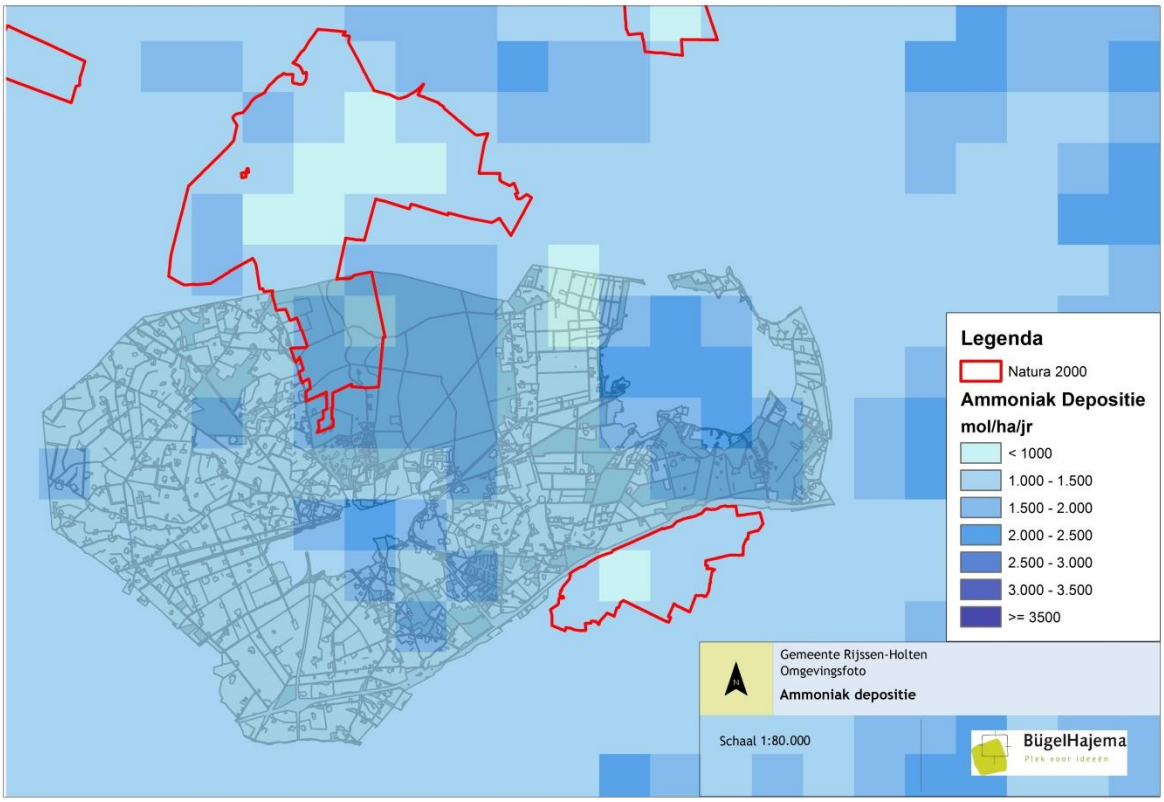

In het plangebied komt het habitattype H4030 Droge heiden voor. Dit habitattype heeft een kritische depositiewaarde van 1071 mol/ha/jaar.
Uit de Grootschalige Depositiekaart Nederland blijkt dat de stikstof depositie ter plaatse hoger is dan 1500 mol/ha/jaar.

Gridwaarden binnen Natura2000-gebied: 1654, 1622, 1570, 1565, 1495, 1436, 1275 en 1020

Geurkwaliteit

De regelgeving inzake geurhinder van veehouderijen is vastgesteld in de Wet geurhinder en veehouderij (verder Wgv) en is sinds 1 januari 2007 van toepassing. De wet kent diercategorieën waarvoor een geuremissie factor is vastgesteld, zoals vleesvee, varkens, schapen en legkippen.
Daarnaast kent de wet diercategorieën, zoals melkrundvee en paarden, waarvoor een vaste afstand geldt tussen het emissiepunt van de stal en een geurgevoelig object, zoals een woonhuis.
De Wgv geeft de gemeente de mogelijkheid om via een verordening lokaal beleid vast te stellen voor de geurbelasting en de vaste afstanden. Dit om een gewenste ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. De vaste afstanden kunnen daarbij worden verkleind.
De gemeente heeft voor Dijkerhoek en Het Opbroek een geurverordening vastgesteld. Deze zullen onderdeel uit gaan maken van het omgevingsplan. In deze geurverordeningen is de vaste afstand uit de Wet geurhinder en veehouderij (voor diercategorieën waarvoor geen geurnorm geldt) verkleind van 100 meter naar 50 meter.

Om de verwachte geurhinder voor de toekomstige situatie en voor de bestaande situatie te bepalen wordt uitgegaan van de achtergrondbelasting en de voorgrondbelasting in het gebied.
Voorgrondbelasting: de geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij die voor dat geurgevoelige object dominant is. Dus de geurbelasting van die veehouderij die de meeste geur bij het geurgevoelige object veroorzaakt. Omdat het een grote veehouderij is of omdat veehouderij dichtbij het geurgevoelig object ligt.
Achtergrondbelasting: de totale geurbelasting van alle veehouderijen in de omgeving van het geurgevoelige object. Dus de geurbelasting door de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

Huidige achtergrondbelasting
Uit het overzicht van agrarische bedrijven zijn 57 bedrijven geselecteerd met voor geur relevante (aantallen) diersoorten waarvoor een geuremissiefactor geldt. De huidige achtergrondwaarde voor geur is voor deze 57 bedrijven berekend.

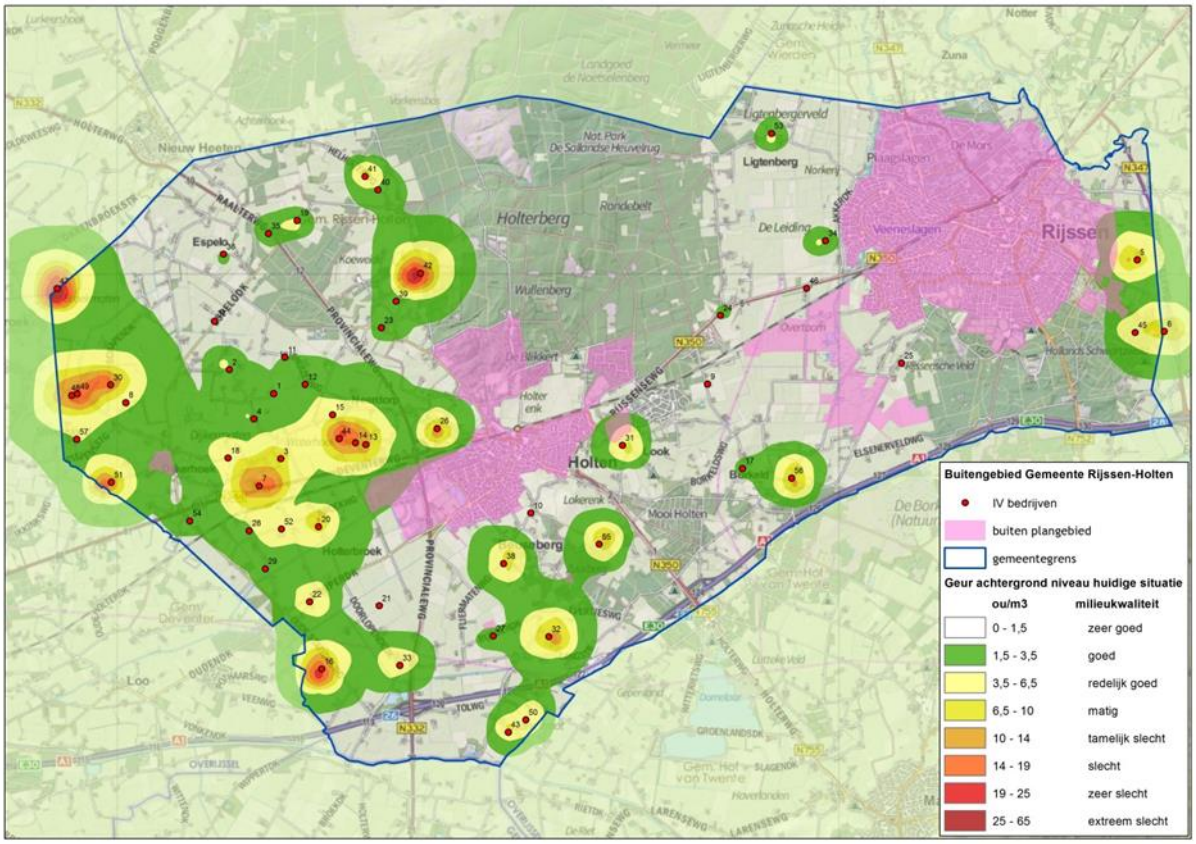

Achtergrondbelasting ouE/m3	Beoordeling milieukwaliteit	Aantal woningen (buitengebied)
1 tot 1,5	Zeer goed	386
1,5 tot 3,5	Goed	239
3,5 tot 6,5	Redelijk goed	75
6,5 tot 10	Matig	17
10 tot 14	Tamelijk slecht	8
14 tot 19	Slecht	2
19 tot 25	Zeer slecht	0
25 tot 32	Extreem slecht	0

Uit deze berekening volgt dat in de bestaande situatie het leefklimaat van 27 woningen matig tot slecht (conform systematiek RIVM) scoort op het aspect geur.

Uit het overzicht van agrarische bedrijven zijn voorts alle bedrijven geselecteerd die diersoorten (melkvee) houden waarvoor een vaste geurafstand geldt. Het aantal woningen binnen deze vaste geurafstand is op onderstaande afbeelding weergegeven.

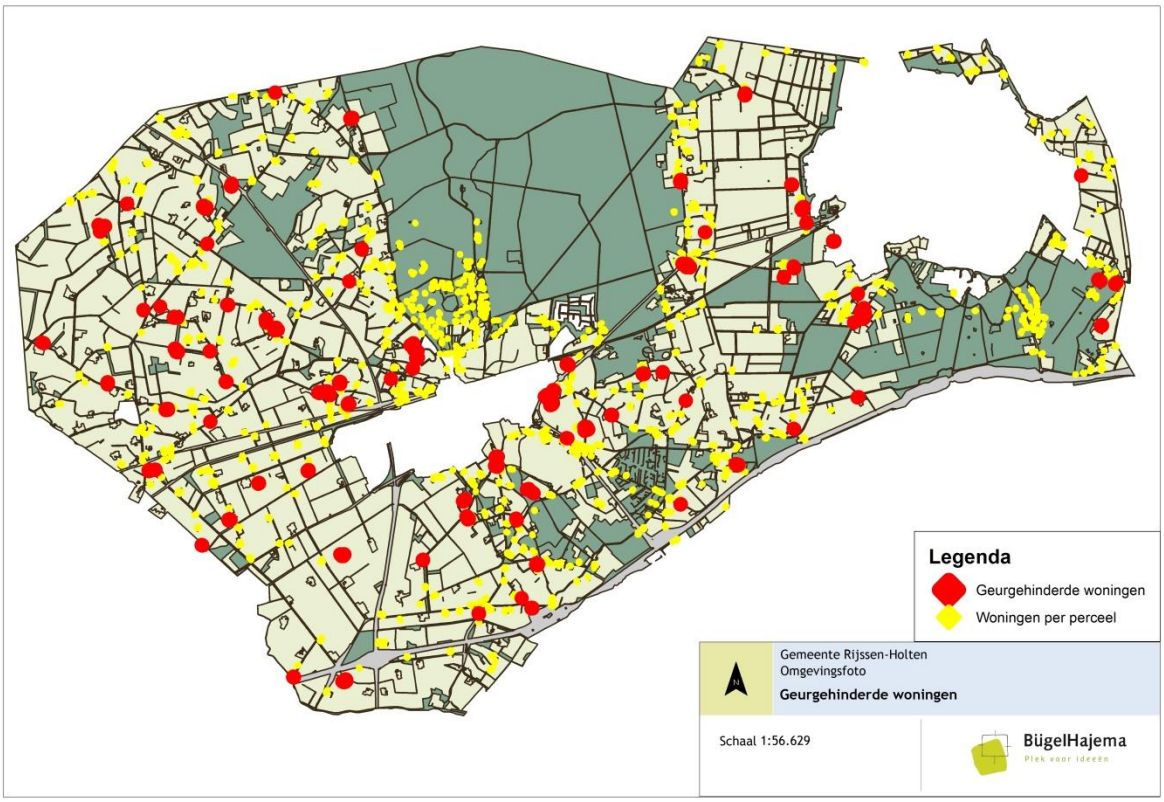

Woningen totaal	Geurgehinderde woningen
727	95

Externe veiligheid

Uit de informatie die beschikbaar is via de Risicokaart blijkt dat binnen het plangebied en in de omgeving daarvan verschillende risicovolle inrichtingen aanwezig zijn.

In het plangebied zijn aanwezig: buisleidingen, transportroutes gevaarlijke stoffen (spoorlijn Deventer-Almelo, rijksweg A1), risicovolle inrichtingen en hoogspanningsverbindingen.

Aantal woningen berekend binnen veiligheidszone hoogspanning (50 m), PR-contour buisleiding (4 of 5 m) en PR-contour rijksweg A1 en spoorlijn Deventer-Almelo (op of 1 m uit middenberm)

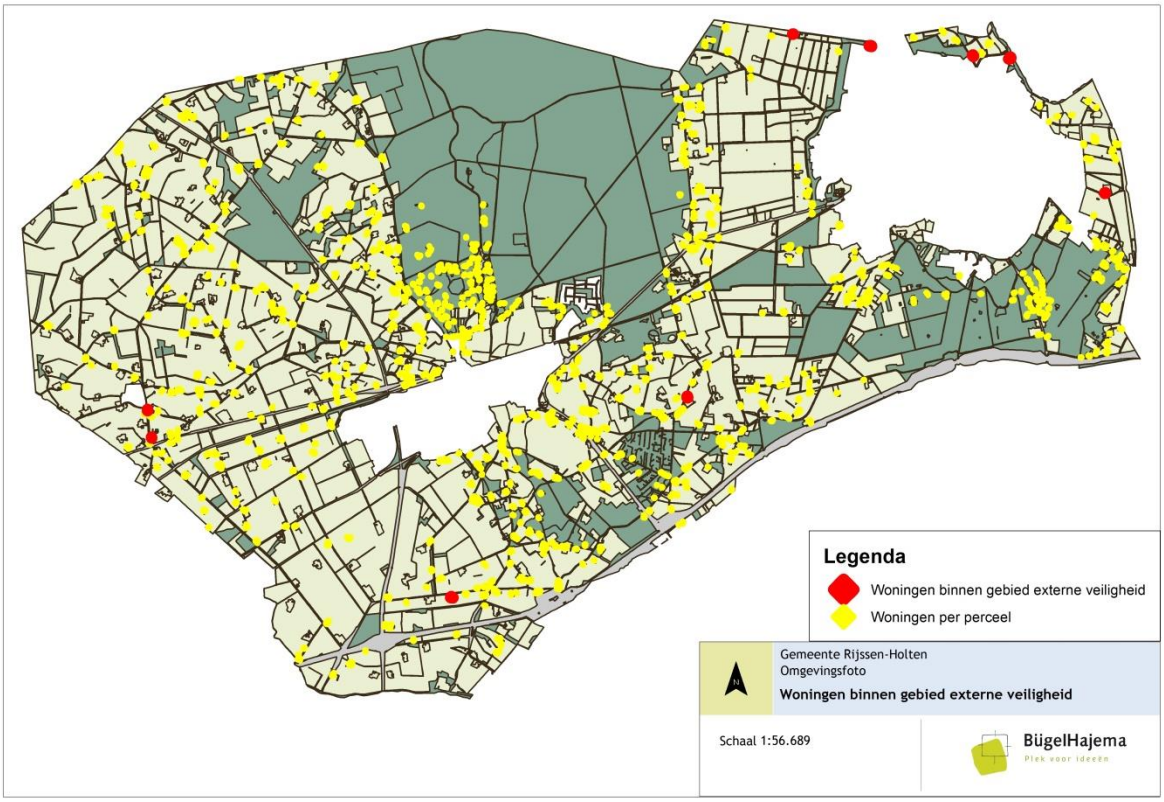

Woningen totaal	Woningen binnen gebied externe veiligheid
727	11

Milieuhinder bedrijven

Op basis van het overzicht niet-agrarische bedrijven is per bedrijf de grootste milieuafstand bepaald conform VNG-systematiek Bedrijven en milieuzonering. Het aantal woningen binnen deze milieuzone bedraagt 8.

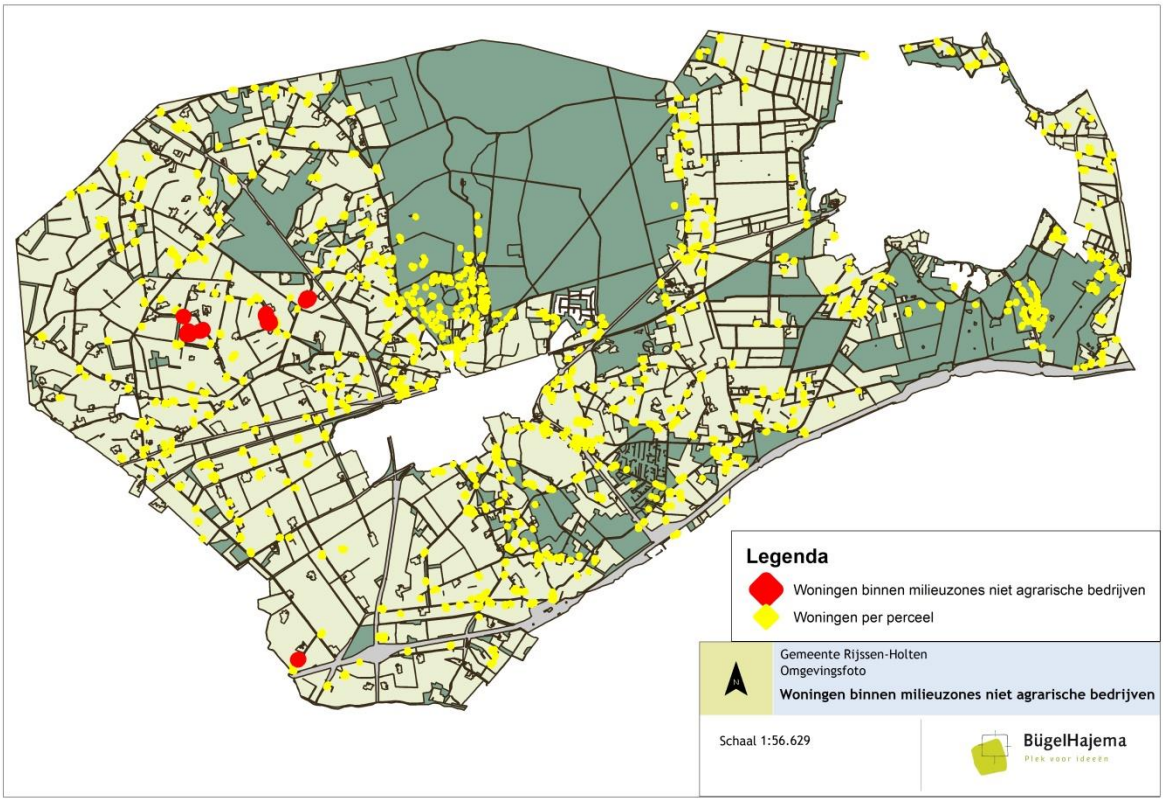

Woningen totaal	Woningen binnen milieuzones niet-agrarische bedrijven
727	8

Geluidskwaliteit

Het plangebied wordt doorsneden door enkele doorgaande wegen. Aan de zuidkant van de gemeente loopt de autosnelweg A1. De provinciale wegen binnen de gemeente zijn: de N332 (de Raalterweg; noord-zuidverbinding langs Holten), de N344 (de Deventerweg; verbinding van Deventer naar Holten), de N350 (de Rijssenseweg/Holterstraatweg en de Markeloseweg) en (voor een gedeelte) de N347. Daarnaast loopt de spoorverbinding Deventer-Almelo door de gemeente (via Holten en Rijssen).
Berekend is hoeveel woningen aanwezig zijn binnen een afstand van 200 m tot de as van de A1 en 125 m tot de as van de provinciale wegen. Het aantal woningen binnen deze zone bedraagt 132.

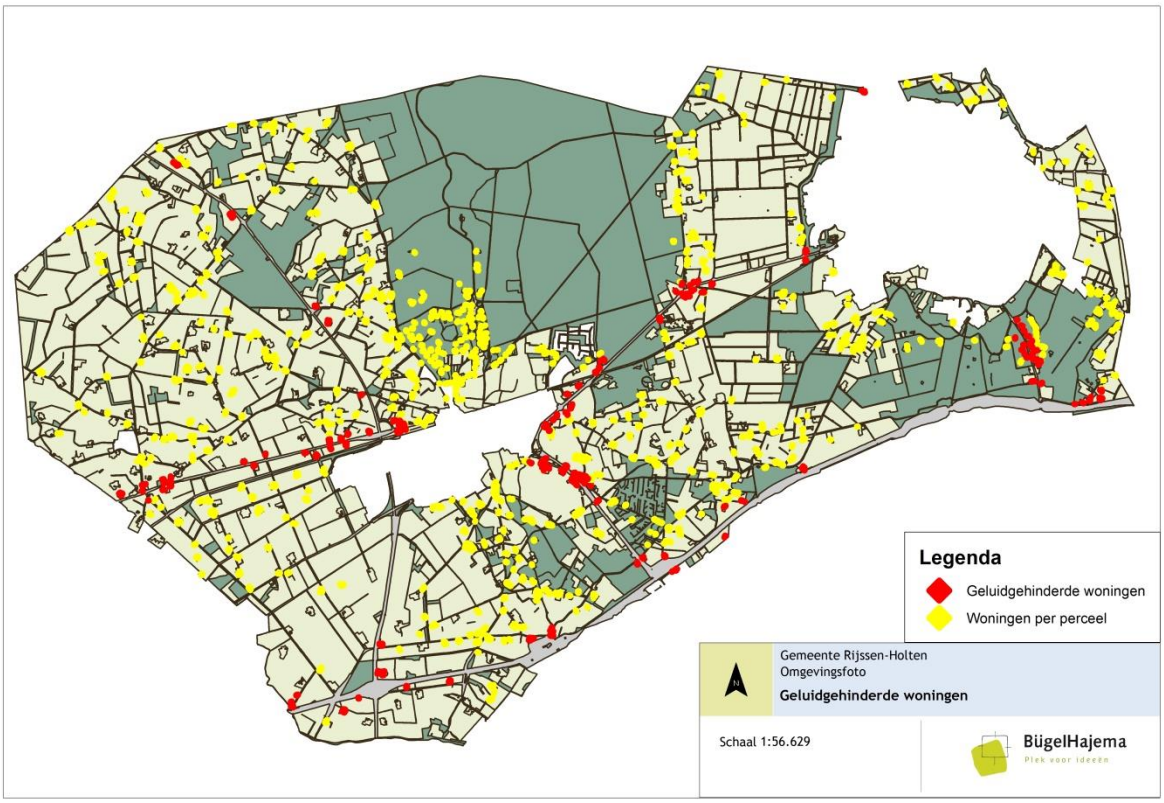

Woningen totaal	Woningen binnen geluidzone rijksweg A1 en provinciale wegen
727	132

Groen

De Twente Gezondheidsverkenning Rijssen-Holten (2012) van de GGD Twente bevestigt dat de fysieke omgeving een goede kwaliteit heeft. In vergelijking met de rest van Twente en Nederland is er veel openbaar groen. 86% van de ondervraagden is tevreden met het groen in de omgeving, vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.

Wel is aantal kinderen per hectare speelruimte aanzienlijk hoger dan het gemiddelde in Overijssel en Neerland.

De gemeentelijke duurzaamheidsvisie kent het thema biodiversiteit. Doelstelling is het behouden en versterken van de verscheidenheid aan dier- en plantsoorten in de leefomgeving, waardoor deze voor de bewoners aantrekkelijker wordt.

Voorstel is om de hoeveelheid soorten te inventariseren en te monitoren.

PM biodiversiteit

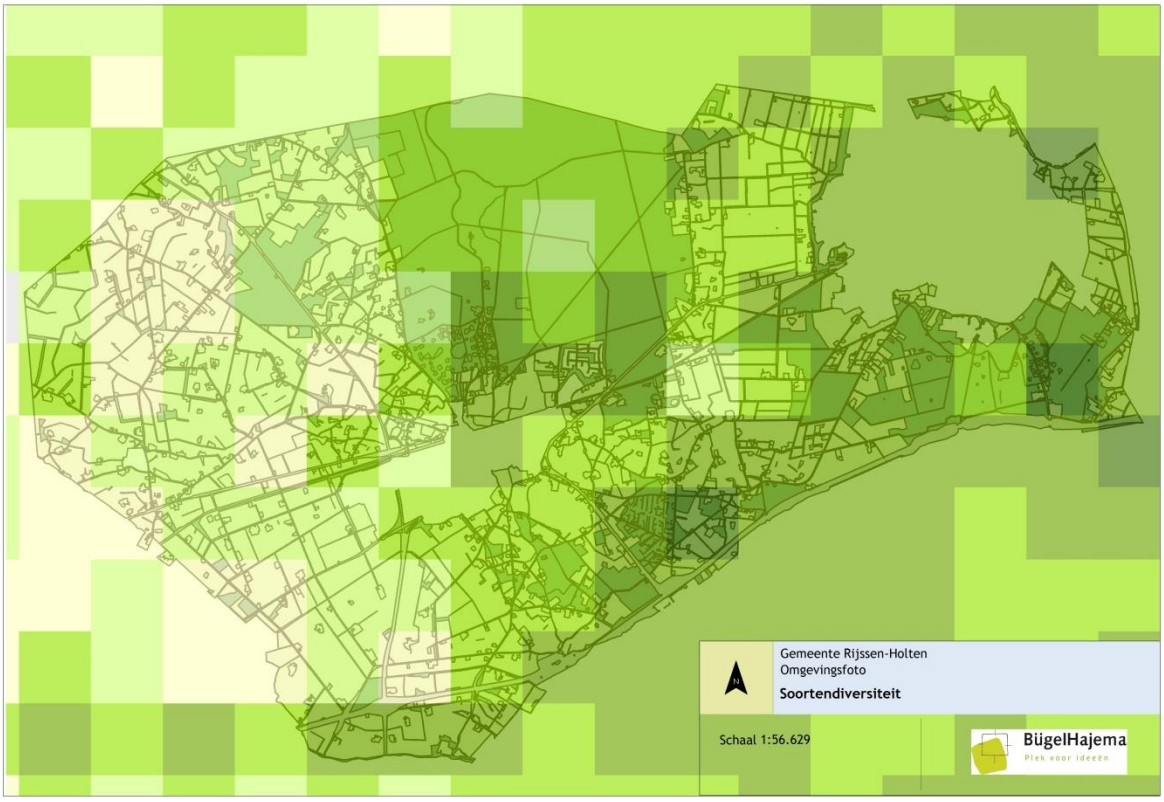

Soortendiversiteit (bron: NDFF)

Licht en donkerte

Overijssel kent gebieden (in Noord- en Midden-Overijssel en in Noord-Twente) waar het ’s nachts nog echt donker is. Deze donkerte is een te koesteren kwaliteit. Lichthinder verstoort namelijk het dag- en nachtritme en daarmee het welzijn van mens en dier. De Twentse stedenband en de regio Zwolle springen er qua lichtbelasting ongunstig boven uit.

Beperking of afscherming van verlichting zorgt ervoor dat gebiedskenmerken als donkerte bewaard blijven en lichthinder beperkt wordt. Dit komt het welzijn van mens en dier ten goede en draagt bij aan vermindering van het energieverbruik.

Afgezien van de kern Rijssen en directe omgeving, waar lichthinder bestaat, heeft het grootste deel van het plangebied het gebiedskenmerk donkerte.

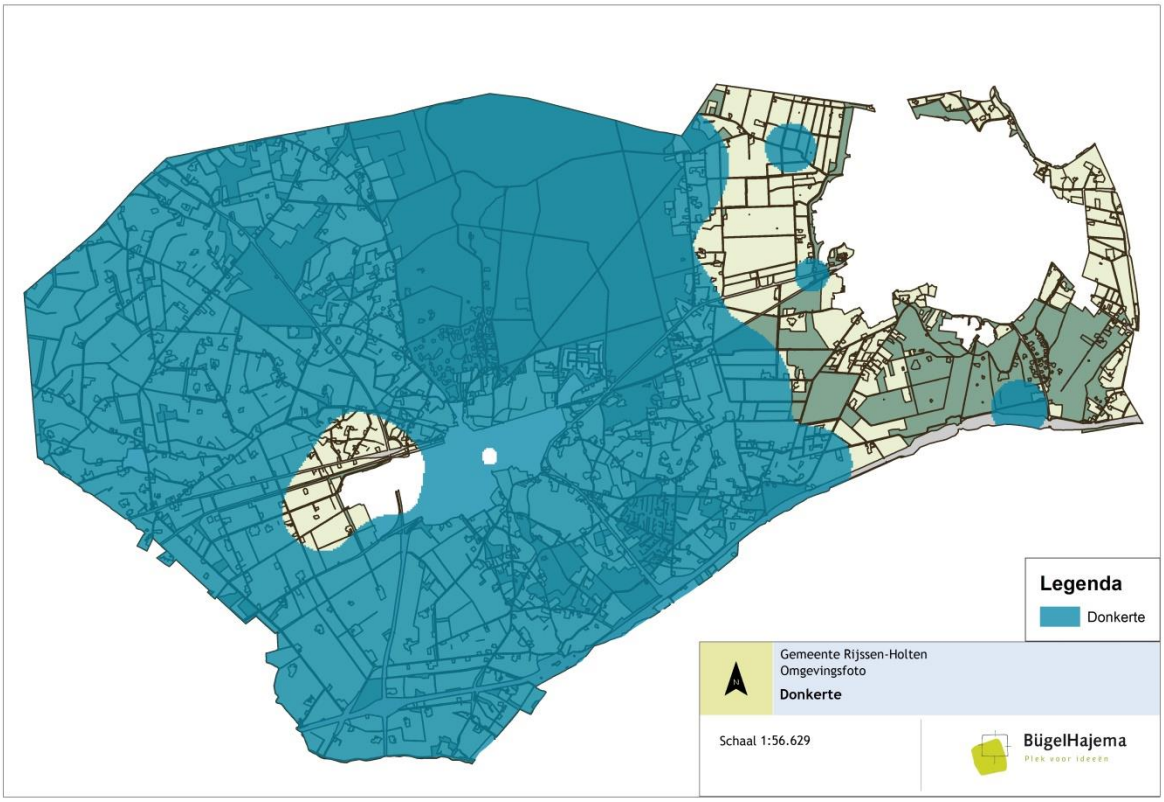

PM: lichtbelasting conform Omgevingsvisie Overijssel (geodata niet beschikbaar)

Kwaliteit OV

De kernen Holten en Rijssen hebben beide een treinstation en worden ontsloten door een buslijn (Streeklijn 80 Hardenberg-Holten). Op onderstaande afbeelding zijn de treinstation, spoorlijn en buslijn weergegeven. Het merendeel van het buitengebied wordt niet ontsloten door het openbaar vervoer.

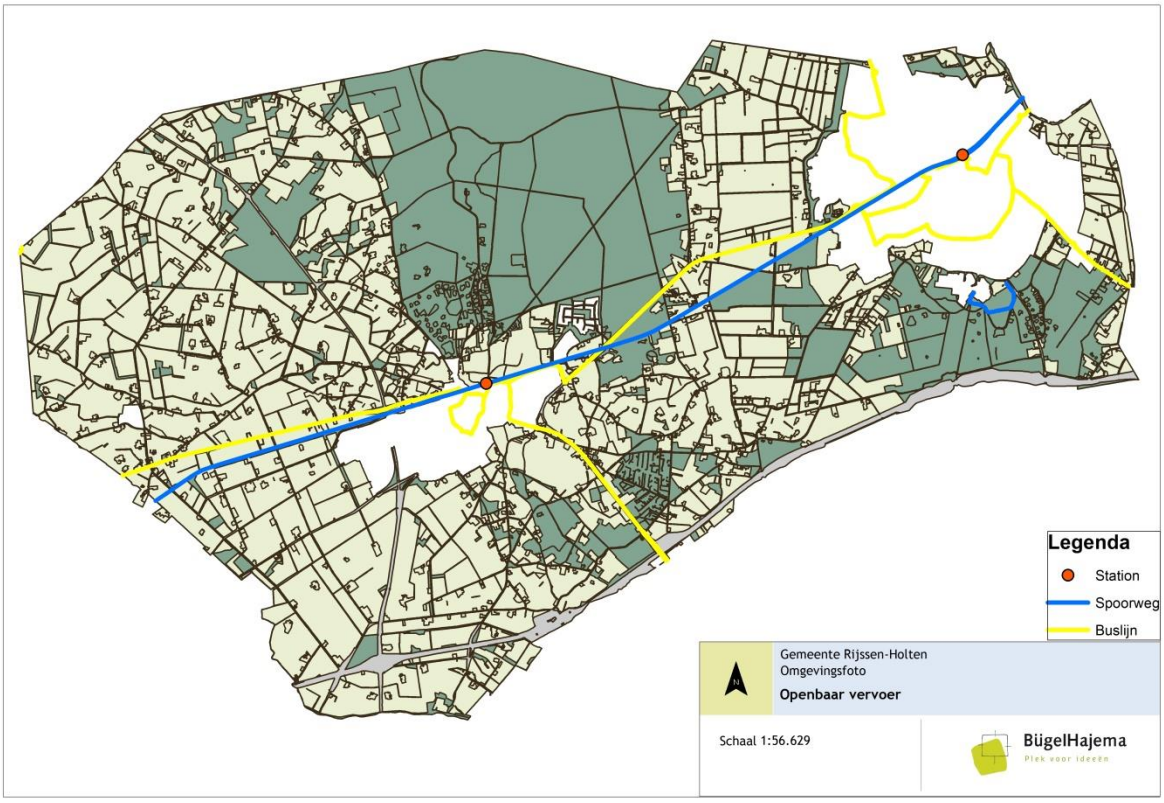

Kwaliteit wandel- en fietsnetwerk

De gemeente beschikt over een fijnmazig en wandel- en fietsnetwerk. Deze structuur bestaat uit het recreatieve wandel- en fietsnetwerk (landelijke fietsroutes (LF-route), langeafstandwandelpaden (LAW), de provinciale routenetwerken voor fietsen en wandelen) en bovenlokale fietsverbindingen (scholieren en woon-werk).

PM toevoegen recreatief netwerk aan onderstaande afbeelding

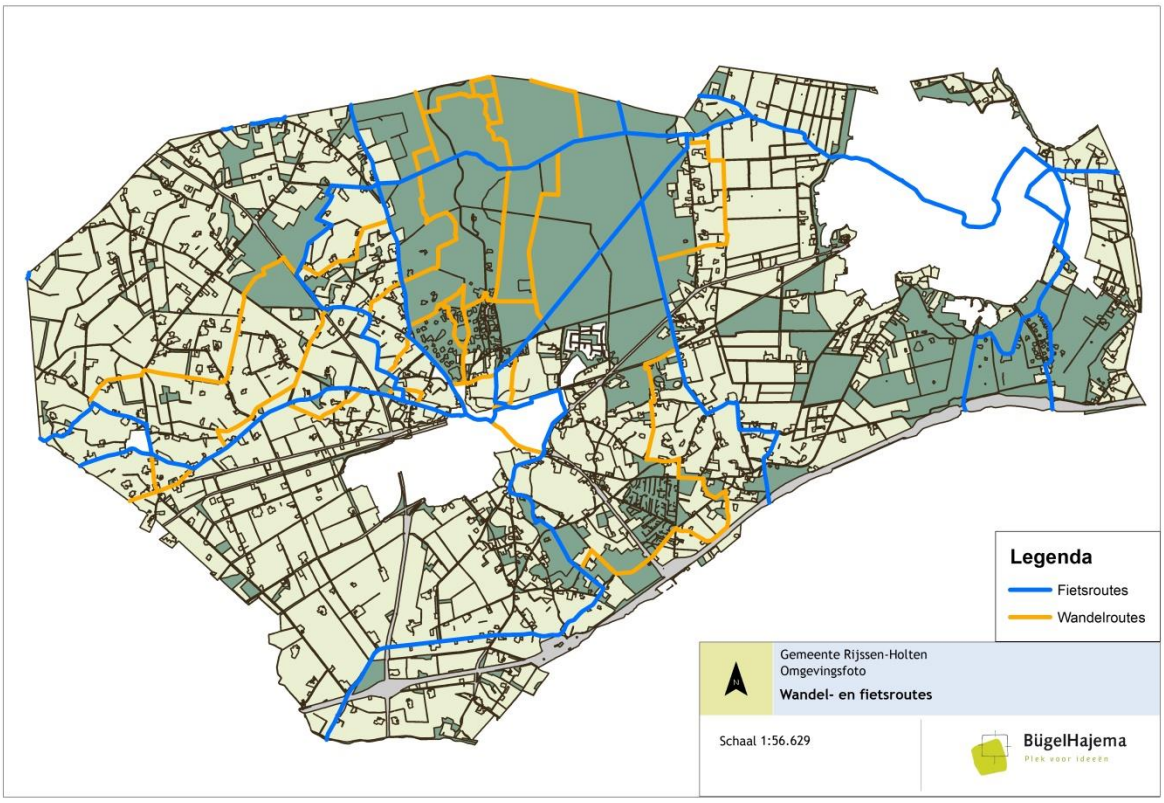

Kwaliteit leefomgeving (veiligheid, voorzieningen en gezondheid)

Op basis van de Leefbaarometer is de kwaliteit van de leefomgeving bepaald. De Leefbaarometer geeft informatie over de leefbaarheid in alle buurten en wijken, waarbij leefbaarheid is gedefinieerd als de mate waarin de leefomgeving aansluit bij de voorwaarden en behoeften die er door de mens aan worden gesteld. Het geeft de situatie in de wijk weer, maar ook ontwikkelingen en achtergronden van de buurt.

Om leefbaarheid in beeld te brengen wordt gebruik gemaakt van 100 indicatoren, onderverdeeld in 5 dimensies: woningen, bewoners, voorzieningen, veiligheid en fysieke omgeving. Deze 100 indicatoren zijn in de Leefbaarometer opgenomen omdat uit uitvoerig statistisch onderzoek gebleken is dat met deze indicatoren het oordeel over leefbaarheid het beste ingeschat kan worden. Dat wil dus zeggen dat de Leefbaarometer op basis van 100 (voornamelijk) objectieve indicatoren (kenmerken van de woonomgeving) een inschatting geeft van de leefbaarheidssituatie en ontwikkeling. De Leefbaarometer bevat informatie over 2002, 2008, 2012 en 2014. De Leefbaarometer wordt tweejaarlijks geactualiseerd.

In 2014 was de leefbaarometerscore voor de gemeente Rijssen-Holten 'zeer goed'. Alleen op de dimensie 'voorzieningen' wordt lager gescoord dan het gemiddelde in Nederland. De indicatoren van de dimensie voorzieningen betreffen onder andere de afstand tot verschillende voorzieningen (zorg, onderwijs, cultuur, detailhandel etc) en het aantal voorzieningen. Ten opzichte van het nationaal gemiddelde is de afstand tot dagelijkse boodschappen, horecavoorzieningen, kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en sportvoorzieningen groter. In vergelijking met het gemiddelde van de Overijsselse gemeenten scoort Rijssen-Holten gunstig.

Op wijkniveau (conform indeling CBS) heeft de leefbaarheidssituatie zich als volgt ontwikkeld in de periode 2002-2014.

	leefbaarheidssituatie			
Wijk	2002	2008	2012	2014
00 Stad Rijssen	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed	Uitstekend
01 Stadsrand	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed
02 Buitengebied Rijssen	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed	Uitstekend
03 Holten	Goed	Goed	Goed	Zeer goed
04 Bedrijventerrein Holten	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Goed
05 Buitengebied Holten	Goed	Goed	Goed	Zeer goed
07 Bedrijventerrein Rijssen	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Goed
08 Recreatiegebied De Borkeld	Zeer goed	Uitstekend	Zeer goed	Uitstekend

Ook de Twente Gezondheidsverkenning Rijssen-Holten (2012) bevestigt dat de fysieke omgeving een goede kwaliteit heeft. Uit dit rapport komen een aantal gezondheidsaspecten naar voren die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving. In het algemeen zijn aandachtspunten de lage sociaaleconomische status, bevolkingskrimp en vergrijzing. Door de vergrijzing is de verwachting dat mobiliteitsbeperkingen en chronische aandoeningen zoals Diabetes Mellitus sterk zullen toenemen in de toekomst.

In vergelijking met de rest van Twente en/of Nederland, zijn er zowel positieve als negatieve verschillen. Rijssen-Holten scoort relatief slecht op het percentage inwoners met overgewicht, onvoldoende beweging en ongezonde voeding. Er wordt relatief beter gescoord op de levensverwachting, de ervaren gezondheid bij volwassenen en ouderen, het percentage ouderen met een beperking,

Kwaliteit duurzame inrichting

De Klimaatmonitor presenteert gegevens voor de monitoring van klimaatbeleid. Met deze gegevens wordt voor alle gemeenten, regio's en provincies de CO2-uitstoot, het energiegebruik en de opwekking van hernieuwbare energie weergeven. De Klimaatmonitor bevat jaarlijks 92 tot 94 % van het Nederlandse finale energiegebruik volgens de NEV en 88 tot 90 % van de Nederlandse Hernieuwbare Energie.

De benchmark tussen de gemeente Rijssen-Holten en het nationaal gemiddelde laat het volgende zien.

Klimaatmonitor

Home

Benchmark

Benchmark CO2-emissie

		Rijssen-Holten	Nederland
Gebouwde Omgeving	ton/inwoner 2015	3,10	3,33
Woningen	ton/inwoner 2015	1,84	1,81
Commerciële dienstverlening	ton/inwoner 2015	0,93	0,98
Publieke dienstverlening	ton/inwoner 2015	0,32	0,54
Industrie	ton/inwoner 2015	0,68	2,21
Landbouw, bosbouw en visserij	ton/inwoner 2015	0,15	0,59
Verkeer en vervoer	ton/inwoner 2015	3,06	2,10
Wegverkeer	ton/inwoner 2015	2,89	1,71

Benchmark Energiegebruik

		Rijssen-Holten	Nederland
Gebouwde Omgeving	Gj/inwoner 2015	38,53	39,61
Woningen	Gj/inwoner 2015	25,38	24,69
Commerciële dienstverlening	Gj/inwoner 2015	9,42	9,14
Publieke dienstverlening	Gj/inwoner 2015	3,73	5,78
Industrie	Gj/inwoner 2015	6,45	29,45
Landbouw, bosbouw, en visserij	Gj/inwoner 2015	1,63	8,64
Verkeer en vervoer	Gj/inwoner 2015	43,10	29,34
Wegverkeer	Gj/inwoner 2015	40,84	23,96

Benchmark Hernieuwbare Energie

		Rijssen-Holten	Nederland
Hernieuwbare elektriciteit	Mj/inwoner 2015	378	2.458
Wind op land hern. elektriciteit	Mj/inwoner 2016	?	1.278
Zonnestroom	Mj/inwoner 2015	353	239
Overige bioenergie hernieuwbare elektriciteit	Mj/inwoner 2015	25	404
Hernieuwbare warmte	Mj/inwoner 2015	3.378	2.797
Houtkachels woningen hern. warmte	Mj/inwoner 2015	2.326	1.087
Overige bioenergie hernieuwbare warmte	Mj/inwoner 2015	16	99
Hernieuwbare energie voor vervoer	Mj/inwoner 2015	1.295	788

Uit deze benchmark valt af te leiden dat de CO2-emissie lager of vergelijkbaar is met het nationaal gemiddelde. Echter op het onderdeel Verkeer en vervoer is de emissie fors hoger dan het nationaal gemiddelde. Het energieverbruik laat een zelfde beeld zien.

In 2015 is 5,3% van de energiebehoefte in de gemeente hernieuwbaar. Hernieuwbare energie is afkomstig uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa.

Wat betreft het aandeel hernieuwbare warmte en zonnestroom scoort Rijssen-Holten beter dan het nationaal gemiddelde. Voor windenergie zijn geen gegevens beschikbaar. De omvang van de totale hernieuwbare elektriciteit per inwoner is in de gemeente fors lager dan het nationaal gemiddelde.